

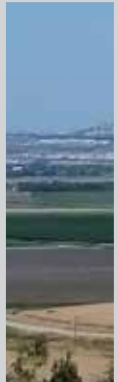
מגוון ביתי

11

טו בשבט
הגיע...

"... על מגוון שלנו הלילה יד, וירח משלים טיול הלילי. הוא מאיר באורו את השביל שאבד, מחזיק גם לך וגם לי."

עלון זה בסימון ט"ו בשבט חג האילנות

ולציון העליה לקרקע של ראשוני המתיישבים בקיבוץ מגידו בשנת 1949. שילוב שני האירועים מדגיש את הצמיחה והפריחה של קיבוץ מגידו כיישוב ושל הקהילה כחברה. בשנים האחרונות ישנה צמיחה והתפתחות. הילדים מתבגרים ועולה השאלה איזו קהילה אנחנו?

מה אנחנו רוצים לשמר? מה לטפח? לחג כמה שמות: חג האילנות, חג הנטיעות וחגה של ארץ ישראל והם מתייחסים לקשר בין האדם לטבע. העץ זקוק לארבע יסודות כדי להתקיים אדמה, מים, אוויר ואור בדיוק כמו בני האדם שצריכים אותם יסודות. הדאגה והאכפתיות שלנו בני האדם עוזרים לעץ לצמוח להתפתח ולתת לנו פירות, צל וחמצן. חשוב לשמור על הקיים ולחשוב גם על הדורות הבאים.

"כי האדם עץ השדה כמו האדם גם העץ צומח"

טו בשבט ירוק

שהכול מסביב וגם בכך יפרח
שתדעו הרבה אור וטוב
ותרגישו צמיחה ושמחה

אביב

מערכת:

אביב בירן, גי'ה סגל,
קרן עמרם, מיכל אהרוני

צילום:

אנה ליבידינסקי, חינוך
בלתי פורמאלי, חינוך
הגיל הרך, סיגל גוב,
משה (מוזס) בן שחר,
ארכיון.

biran.aviv@gmail.com

הערת מערכת: הכתבה הקבועה של גבי בר "אומרים שהיה כאן שמח לפני שהגעתי" לא מופיעה הפעם בגלל שהמחבר נמצא מעבר לים...:): נחכה לעלון הבא.

מכתב שהגיע למערכת העלון מחברה צעירה שהייתה בביקור בקיבוץ מגידו לפני כ-30 שנה. המכתב הוא ברכה לקיבוץ מגידו לקראת חג הקיבוץ: במקורות היהדות מסופר על חכם אחד שהלך בשדה וראה איש זקן שותל עץ חרובים. אמר לו החכם: למה אתה טורח, הרי העץ הזה יתן פרי רק הרבה שנים אחרי שאתה כבר לא תוכל להנות ממנו. ענה לו הזקן: אני כאשר הגעתי לעולם, מצאתי אותו מלא עצי חרוב, ואני רוצה שגם הדורות הבאים יהנו כמוני מכל הטוב שהעולם מציע. היום אנחנו חוגגים גם את יום הולדת של הקיבוץ וגם שלושים שנה ליום שקיבלו אותנו בזרועות פתוחות ולב פתוח בתוכנית "תפוז".

רובנו אוצרים את החייה הזאת כאחת המשמעותיות ומעצבות בחיים שלנו, החיים בקיבוץ שטלו בנו שורשים עמוקים שעד היום נותנים פירות בחיינו האישיים והמקצועיים. כל זה לא היה אפשרי בלעדי הדמות של המדריך שלנו, Guille Segal, אשר בשמחת החיים שלו, ביכולת להכיל, לקבל ולקחת אחריות על כל אחד מאיתנו, הפך ל"אח הגדול" האמיתי (זה שתומך ונמצא, לא זה של הטלויזיה) של כל אחד מאיתנו. יום הולדת שמח לקיבוץ ותודה ענקית למדריך של כולנו!

יהודית דנס

הילדים מבריקים

הפעם הברקות ילדי גן תפוח
לדורותיהם

רינה : מה אימא עושה בעבודה ?
מאיה: אמא מחליטה!

אנו בתלמים מסתכלים על התרנגולות
ורואים ביצה
רינה: מה יש בביצה ?
ליעד : חביתה

אופיר ונדב יושבים בשירותים
אופיר סיים לעשות קקי ושואל את
נדב :
מה אתה עושה?
נדב : גם אני עושה קקי
אופיר : למה ?
נדב : כי רינה אמרה לי .

רינה: שקד למה יצאת למרפסת ?
שקד : הלכתי לבדוק מזג אוויר

תמרה: אני עשיתי קקי בבוקר
רינה: גם אני
תמרה: לאאאאא אין לך טוסיק

רינה: תאכלו את האפונה יש בזה
הרבה ברזל
איתמר אומר לנדב תאכל תאכל יש
בזה הרבה מסמרים

רינה ביקשה מיערה שתסיים לאכול
יחד עם כל הילדים .
יערה: זה לא אני. זה הפה שלי שאוכל
לאט

יהב מרים את המכנסיים והתחתונים
נשאר לו למטה.
רינה: תרים קודם את התחתונים ואחכ
את המכנסיים
יהב: אבל איפה התחתונים שלי !?

דין : אני אבא עומר
רותם : ואני ל"ג בעומר

עידן : גינה לי גינה לי גינה לי חבילה

רינה אומרת לאלהיה: אמא עשתה לך
קוקיות יפות
אלהיה : אני אקח אותם הביתה

ט"ו בשבט הוא סיבה מצוינת לשלוף מהארון (או מהפריזר, במקרה שלי) את כל השקיות המרשרשות של הפירות היבשים שקיבלתם במתנה בימים האחרונים ולהכין מהם כל מני מתוקים. נכון, יש כאלה שטוענים שזה בריא לאכול פירות יבשים כמו שהם ושאינן בכלל צורך לעשות איתם כלום (ויש גם כאלה שיחלקו על העניין הבריאותי ויטענו שהערכים הבריאותיים שלהם זניחים לעומת כמות הסוכר), אבל תכלס - עוגה בחושה זה תמיד מעולה, וכשהיא משובצת בפירות צבעוניים זה גם ממש כיף ומשמח.

העוגה הבאה היא מסוג העוגות שמכינים בקערה אחת ומטרפה. אין צורך במיקסר או במכשירים מסובכים, והיא מורכבת ממצרכים זמינים שיש בכל בית. כמובן ששילוב הפירות היבשים הוא בגדר המלצה ומאוד תלוי בטעם האישי שלכם. לא אוהבים משמשים או חמוציות? הרגישו חופשי לשלב פירות יבשים אחרים במקום, ולהוסיף (או לא) שוקולד, אגוזים או כל תוספת אחרת שאתם אוהבים. **ט"ו בשבט שמח!**

מצרכים לעוגה בחושה עם פירות יבשים:

- 3 ביצים
- 180 גרם (1 כוס פחות 2 כפות) סוכר לבן
- 1 כפית תמצית וניל איכותית
- 1/8 כפית מלח
- 200 מ"ל (1 מיכל) שמנת חמוצה
- 150 מ"ל (3/4 כוס) שמן
- 210 גרם (כוס וחצי) קמח לבן
- 10 גרם (2 כפיות) אבקת אפייה
- 100 גרם (1 כוס) קוקוס טחון
- 100 גרם משמשים מיובשים, חתוכים לקוביות
- 50 גרם חמוציות מיובשות
- אבקת סוכר לקישוט

מקווה שנהנתם חג שמח

אופן ההכנה:

מחממים תנור ל-175 מעלות.
בקערה גדולה טורפים יחד ביצים,
סוכר, וניל, מלח, שמנת חמוצה ושמן
עד שמתקבלת תערובת אחידה.
מנפים פנימה קמח ואבקת אפייה,
מוסיפים קוקוס, משמשים וחמוציות
ומערבבים בעדינות, רק עד שאחיד
והפירות מפוזרים בצורה שווה
בתערובת.

יוצקים את הבלילה ל-2 תבניות
משומנות ואופים במשך כ-30-40
דקות, או עד שקיסם הננעץ במרכז
העוגה יוצא עם פירורים לחים.
מצננים לחלוטין ומקשטים באבקת
סוכר.

הערות, הארות ותוספות:

שומרים את העוגה במקרר עד 6-7
ימים. מומלץ להגיש בטמפרטורת
החדר, אז היא במיטבה מבחינת
המרקם.
כאמור - אפשר להשתמש בכל פרי
יבש שאוהבים. אני באופן אישי מאוד
אוהב את השילוב של משמשים
וחמוציות (גם מבחינת צבעוניות),
אבל בהחלט אפשר לשלב גם
תמרים, שזיפים, דבלים ואגוזים
למיניהם.
לא אוהבים קוקוס? המירו אותו
בשקדים טחונים באותה כמות
ותתקבל עוגת שקדים עסיסית
משובצת בפירות.
לגרסה פרווה פשוט המירו את
השמנת החמוצה בכמות זהה של
קרם קוקוס (חצי פחית).

למערכת העיתון הגיעה הכתבה מירון שטרן, בן קיבוץ מגידו שהסכים לכתוב ואנו מאוד שמחים לפרסם

ילדי הפרחים - רקפת נגד חצב

סתיו 69 היה גשום, כתב פעם יגאל גלאי באחד מספריו ההזויים, אבל קיץ 69 נחרט בזכרונם של זקני מגידו, כאחד הלוהטים שבהם, ולא רק בגלל החום. בימים ההם, עיצומו של החופש הגדול, חברת הילדים עדיין תחת הלים הפרידה מקבוצת נחשון האחת והיחידה, שעברה לשומריה, מעולם לא היתה מאוכלסת יותר - 4 קבוצות (שיא של כל הזמנים), רקפת -מסיימים כיתה ו' לחופש האחרון לפני העליה למוסד, חצב - עולים לכתה ד', סביון - עולים לכתה ג' ונרקיס - מחליפים קידומת מגן צביה (או ציבהל"ה, או תחיה, איש לא ידע גם אז להבדיל ביניהן...) בואכה כיתה א'.

ברחבי תבל מתנהלת ההיסטוריה בעצלתיים, מלחמת וייטנאם עולה שלבים, הפנטומים הראשונים מגיעים לחיל האוויר, מישהו באמריקה הלך על הירח... לא שום דבר ששווה סיפור לנכדים. האירועים האמיתיים קורים בחברת הילדים, שמגיעה שגרת יום-יום מגוונת ומאתגרת - החל מחוגי יצירה מסעירים כמו של יוסף אלטוף, בחימר שנלקח מהביצה שליד האורווה, או חוג האמנות של שושנה קבביה (או שמא היתה זו עלינה של אדוארדו?) בעיצובי פסלים סביבתיים על בסיס מנקי מקטרת, בינות לשגרה יומית של כ-13 שעות טבילה בבריכה של הרשלה במים רוויי ירוקת מהבילה, וכלה בביקורים התכופים של חוג הדייג בסכר, עם ענף עץ אורן שלקצהו נקשר חוט שפגט וסיכת בטחון עקומה על תקן קרס... משום מה היו אי-אלו דגים שהצליחו להילכד במתקן המתוחכם ההוא, אם כי ברבות הימים, נפוצו שמועות על ילדים שידעו לספר כי שמעו פעם את צביקה לוחש לאזנו של חוליו שאולי קצת הגזים עם הסרדינים המתים מהמטבח שחיבר, בלי שנרגיש, ל"קרסים"... לא זה המקום לקבוע אם הסיפור נכון או לא, אך בהחלט ברור שאין מצב שדג, בר-דעת, יתפס ב"חכות" הללו.

עם כל הכבוד לכל האירועים הנ"ל, דבר לא ישתווה לדבר האמיתי - משחק הכדורגל בין קבוצת חצב לקבוצת רקפת.

בקבוצת חצב היו העניינים יגעים משהו, בנקודת הזמן ההיא. מלונתו של החתול הקבוצתי אדיש (אחיו של תאומו אמיץ) נותרה מיותמת עקב העלמותו הפתאומית והבלתי מוסברת (שמועות על קשר בין ארוע זה לבין פעילויות מסויימות של עזיז הצבעי וחנניה המסגר, לא אומתו מעולם), דווקא אחרי עבודות שיפוץ נרחבות שנעשו במלונה ושכללו מלבד צביעת הקירות וקישוטן, אף תליית תמונות נוף ואמנות.

גם קצב ההתאוששות מהלווייתו המתקשרת של הדג הקבוצתי, הידוע יותר בשמו, דגיגון סוכרא (שמרמז על מקום הולדתו), היתה איטית ובלתי סדירה, מה שהטיל צל כבד על מצב רוחם של ילדי הקבוצה. בנקודת זמן זו, תפסה אותם הצעתם, או יותר מדוייק, הוראתם, של בני רקפת להתייצב מולם במגרש החצץ למשחק כדורגל נוסף. גם זכר תוצאת ההתמודדות הקודמת (0-9 לרקפת) ולמרות הסכמה הכללית שאף אחד מהשערים לא

היה מחוייב המציאות... לא הוסיף הרבה למוטיבציה הכללית. בשעה שתיים וחצי בצהריים, לא לפני שהוברר מעל לכל ספק, כי לא תהיה במהלך הקיץ שעה פחות חמה מזו, התייצבו שתי הקבוצות זו מול זו למשחק הכדור.

הרכב קבוצת רקפת כלל את השוער האלמותי עוזי גלז, שהיה מזנק על החצץ בין אם הכדור היה בסביבה ובין אם לא, מערך הגנתי בלתי מתפשר, עם מגיני הצד, גיורא פישלר ותמיר בן-יקר שבעטו בכל מה שזז ברדיוס עשרה מטר מהם, כשכל חבריהם והקהל מסביב מייחל לרגע בו כדור המשחק יהיה חלק מכך. במרכז ההגנה ניצב הבלם הבלתי נלאה, רמי ש פיגל, שאמנם התקשה מעט בקשר עם כדור המשחק, אך נסך בטחון עצום בהגנה. חוליית הקישור כללה את שי חיון ויוסי מנדלר שהשתדלו מאוד לא להפריע לחלוץ, יורם פיירשטיין לעשות את העבודה העיקרית, יש שאומרים, היחידה שקשורה במשחק האמור. מולם התייצב הרכב מוכשר, אך צעיר ומפוחד שכל מטרתו היתה לחזור הביתה בשלום. בין הקורות נראה לעיתים ארנון לינדר, בזמן שלא פעל בעיסקאות לקידום תורו לג'אן הספר, את ההגנה ייצב איציק אלקיים, שעיקר תפקידו היה להחזיק את המגן הימני, אבנר הרטמן א. שלא יעוף ברוח, ב. להזכיר לו שמשחקים כדורגל ולא שוביים.

במרכז השדה, ניתן היה למצוא את ירון שטרן אשר משימתו העיקרית היתה לעצור את גבי בנדה כל פעם שעבר בריצת אמוק, עם או בלי כדור, את קו הרוחב, ובהתקפה הוצבו צמד חלוצי העל, גלי טל ואורי בראון.

המשחק נפתח בגישושים הדדיים, אם כי בעיקר מצד שחקני קבוצת רקפת שגישו את שחקני חצב בכל פעם שהתקרבו לאזור בו התגלגל הכדור. בתום שלושת רבעי שעה בה התקיים חיפוש המוני באיזור תל אל אסמר וסביבתו, אחרי מיקומו של כדור המשחק לאחר מפגש לא פשוט עם רגלו של שי חיון, ניצל גלי טל העדרות זמנית של עוזי משער רקפת, עקב התחייבות מוקדמת לאחת מבנות קבוצתו, כדי לגלגל את הכדור לרשת. אחד אפס חצב.

מרגע זה ואילך הפך כדור המשחק לפחות ופחות רלוונטי לסיטואציה. כדורגלני רקפת אומנם הרבו בבעיטות לשער, אך ברוב המקרים זה התמקד ברגליים, ו/או איברים אחרים בגופם של שחקני היריבה.

שעתיים מאוחר יותר, הוציא תמיר בן-יקר בעיטה אדירה שהחטיאה במילימטרים את גופו של אבנר הרטמן אך פגעה בכדור המשחק שטס בעוצמה לשער, כדור שאפילו עוזי גלז הגדול לא יכול היה להושיע. שער עצמי, שתיים אפס לחצב!

בחלוף שעה וחצי נוספת בה לא קרה דבר הקשור ליעדי המשחק (למעט נגיחה מצויינת של מרישה, אשר חצתה את המגרש בנושלנטיות עם עגלת המצרכים מהכל-בו), נשמעה שריקת הסיום למשחק, כלומר, הודעתה של ריפצ'ה, המטפלת האגדתית של קבוצת חצב, בצורה שקטה אך נחושה ותקיפה, שהקקאו של ארוחת הארבע, מוכן.

לעת ערב, עם שובם של ילדי חצב מחדרי ההורים, ניכרה בקבוצה שמחה בלתי נסתרת על הנצחון הגדול, לצד אי-וודאות מסויימת באשר למשמעויותיו.

בתום לילה מתוח התעוררו בני חצב למחרת בבוקר כשעל פרצופיהם מרוחים כלל סוגי משחות השיניים שניתן היה להשיג בשנוקיה, פרי יצירתם של בני רקפת שכילו את זעמם בפעולת צביעה מקיפה, כוללת ויסודית.

יש לי מספר סיפורים שאולי זה לא בדיוק הזמן לכתוב עליהם אבל הם חשובים בעיני:

1. ב-29/11/1947 התקבלה ההחלטה ההיסטורית להעניק לעם היהודי מדינה, אומנם קטנה אבל בכל זאת מקום לעם שלנו. למחרת הייתה התכנסות נרגשת של הקהילה בתאטרון גדול במכסיקו. היו נאומים בלי סוף ושמחה גדולה. בשלב מסוים עלה לבמה יהודי לא צעיר והתחיל לנאום. פתאום נעשה שקט ואחר כך צעקות בכל מקום. מהר מאוד הורידו אותו מהבמה (אני חושב שאפילו בכוח) בהתחלה לא הבנתי מה קרה, אחר כך התברר ש הבחור נאם בגרמנית. זה היה קרוב מאוד למלחמת העולם השנייה והייתה רגישות גדולה. הבחור המסכן, כנראה ניצול שואה יכול להיות אפילו שכל משפחתו נרצחה .. גרמנית זו השפה היחידה שידע. אני חושב שזו הייתה עבורו טראומה קשה וברצוני להתנצל בפניו.
2. לא מזמן ראיתי בטלוויזיה סיפור על פסל גרמני (לא יודע אם הוא יהודי) שלקח על עצמו פרויקט גדול מאוד. הוא יצר קוביות ברונזה וחרט עליהן שמות של יהודיים שנרצחו בידי הנאצים. הוא הוציא לבנים מהמדרכה, מול בתי במשפחות, ובמקומן יצק את קוביות הברונזה.
3. בהקשר אחר, בחנוכה יש מסורת רבת שנים של מפגש של חברי ה-60 פלוס עם כל ילדי הקיבוץ והגננות. ישבתי מול הילדים השרים ורוקדים וממש התרגשתי.

מיכאל בראון

מה לגילוח ולאיכות הסביבה

כל גילוח שנעשה באמצעות סכין גילוח, ידני, חד פעמי, רב פעמי או במקונת גילוח חשמלית גורם לשחיקת הסכין במידה מסוימת. לאחר היכהות הסכין אנו מ שליכים אותה לאשפה שלא ממחזרים ובכך אנו "תורמים" לזיהום הסביבה, כתוצאה מהתפרקות חומרי הסכין (מתכות) וחומרי מחזיק הסכין שעשויים בדרך כלל מפסטיק או משילוב של מספר חומרים. כל החומרים האלה פולטים חומרים רעילים בעת התפרקותם וחלקם פולטים גם גזים לא רצויים כתוצאה מחשיפתם לאויר (בעיקר לחמצן שבאוויר).

מאחר והגילוח הוא חלק בלתי נמנע מחיינו, אנו נמשיך בו ולא משנה כמה נזק יגרם. ישנם ניסיונות מדעיים שונים שמטרתם לשפר את חומרי הסכינים והמחזיקים בכדי שיהיה יותר נעים ויותר יעיל להתגלח באמצותם וגם לצמצם את הנזק לסביבה. עד כאן זוהי סקירת המצב הקיים.

נהוג לחשוב באופן אינטואיטיבי ששחיקת הסכין נובעת בעיקר מהגילוח עצמו, כלומר שזאת תוצאה של החיכוך בין הסכין לבין השיער המתגלח והעור. אולם אין הדבר מדויק כלל ועיקר. רוב הישחקותה של הסכין נובע מהחיכוך בין הסכין לבין האבק שנמצא על המשטח המתגלח. האויר בכל מקום (אפילו הנקי ביותר) רווי במיליוני חלקיקי אבק וכן כל משטח מכיל ריכוז גבוה מאוד של חלקיקי אבק. לצורך ההמחשה כדאי לציין שחברות ייצור שבבים (אינטל וכדומה) משקיעות הון עתק וטכנולוגיות משוכללות מאוד בכדי לנקות את האויר מחלקיקי האבק שגורמים נזק קריטי לתהליך ייצור השבבים. חלקיקי האבק עשויים מחומר קשה (ברובו הוא תחמוצות של סיליקטים) וחיכוכו עם סכין הגילוח הינו גורם מכריע בהישחקות הסכין.

אז מה ניתן לעשות בכדי לצמצם את הנזק (ובאותו הזמן גם לחסוך בהוצאה). פשוט ביותר, מוצע לשטוף במים וסבון, או אפילו רק במים את המשטח שמגלחים ולנגב אותו לפני שמורחים סבון גילוח, קצף או כל דבר אתר ואחר כך להמשיך את הגילוח כרגיל. מתברר (אני עושה זאת בעצמי) ששחיקת הסכין קטנה פלאים, כך ניתן להשתמש מספר פעמים בסכין חד פעמית (עשרה גילוחים ויותר) ובסכין רב פעמית אפשר להשתמש מספר חודשים. זה נכון לנשים ולגברים ולכל מי שמתגלח, לא משנה היכן. פעולה זאת מקטינה את כמות הסכינים והמחזיקים שבהם נשתמש על פני הזמן ותקטין באופן משמעותי את הפסולת הרעילה והמזיקה. בכך אנו מסייעים לסביבה נקיה יותר, "על הדרך" מקטינים את ההוצאה על סעיף הגילוח.

נסו בבית, בהצלחה.

משה אזולאי

משותף, מבנה מפח עם שלושה תאים, בכל תא היה חור באדמה ומסביב עץ, כדי שלא נחליק פנימה. למזלנו בכל תא הייתה דלת. ומה היה נייר הטואלט? העיתון "על המשמר".

בשדה בו נמצאת היום ההרחה, היו עצי פרי, שזיפים, תפוחי עץ, אגסים. לכיוון הכביש היה הכרם. אני הרגשתי "חקלאית" כי עבדתי בכרם, או בקטיף הפרי. יכולנו לאכול מה שרצינו, בלי חשבון. מותר היה לאכול אבל אסור היה לקחת הביתה.

היו לנו אז שתי עונות בשנה. עונת האבק בקיץ, הרי לא היו מדרכות ולא כבישים, הכל היה אבק גדול, ועונת הבוץ בחורף. הקיבוץ היה הופך לבוציאדה אחת גדולה. כמובן שלא היה כל-בו, גם לא חלמנו על כל-בו. אבל היה תחליף צנוע, קראו לזה "אספקה קטנה". פעם בשבוע היו פותחים אותו. ומה חילקו שם? סיגריות, סכיני גילוח, משחת שיניים "שנהב", והמצרך החשוב ביותר "לעולים המכסיקאים", שתי איגרות אוויר בשבוע...ממש ייבשו אותנו.

היה מצרך מבוקש שלא חילקו באספקה הקטנה, קונדומים, מי חילק? ...היה חבר קיבוץ צנוע, דיסקרטי שמו היה יוסף "ג'ינגי" שפיגל ז"ל, הוא היה הספק הסודי של הקונדומים....

בנימה אופטימית סיימתי, באמת היה "קיבוץ קטן שלי"

איחולי לקיבוץ...שנמשיך לבנות קהילה חזקה, תורמת,בריאה,שמחה, שיהיו הרבה ילדים..אמן אמן.

צביה גרין

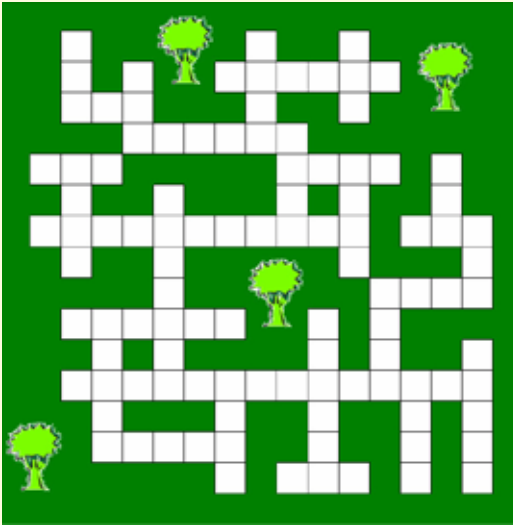

קיבוץ קטן שלי....

היום, אנחנו רואים את הקיבוץ, כולו ירוק, מלא עצים, דשא, שיחים, פרחים, מדרכות, הכל יפה ופורח.. ומה אני זוכרת מהשנים הראשונות?

כשאני הגעתי לקיבוץ, בשנת 1955, הקיבוץ היה מחולק כך: למעלה היו המגורים. צריפים, שני בנינים ובית שימוש קטן. ומה היה למטה? בדרך לחדר האוכל, הייתה הרפת, אחרי זה צריף ענק, שזה היה חדר האוכל, ליד חדר האוכל הייתה המקלחת המשותפת, למה משותפת? זה היה מבנה עשוי מפח מחולק לשני "אגפים", הצד של הבנים והצד של הבנות. המחיצה הייתה מלאת חורים, לשם מה? כדי לראות מי מתקלחת. הבנות שהיו באות להתקלח, היו מכסות את החורים עם סבון. כאשר סיימו להתקלח, יכלו לאסוף את הסבון, ש"נפל" בזמן שהתקלחו..שובבים הבנים!!

לא רחוק מהאיזור של חדר האוכל והמקלחת משותפת, היה בית שימוש

	5	8		3					
6	9	4	8		2			5	
7			4						
8		2			4			1	
			2		4			3	
	1		5		9		6		
			6		2	9			
3		9			8		7	6	
	2			7					1

שבצו את כל המילים מן הרשימה בתוך התשבץ מלמעלה למטה או מימין לשמאל ראש השנה לאילנות, בוסתן עצי פרי, אצטרובל, עץ נשיר, פרי הדור, שריג, נטיעות, עלווה, שרשים, נצר, כרם, אדמה, משתלה, חורש, שדרה, שיח, ירוק עד, ענבר, מעבר, מעדר, פרדס, יער, צמרת, מטע, שרף, ענף, גזע, שעם, חוטר

את התשובות ניתן להשאיר בתיבה שבכלבו עד ה 19/2 בשעה 19:00 ותערך הגרלה בין הפותרים נכונה.

ק	נ	ר	ר	ת	כ	ו	י	א	ה	ר	מ	ו
פ	ר	ו	ש	א	ל	ב	ר	ו	ש	י	ט	ט
ע	ו	ח	י	ש	ק	א	ז	ד	ר	כ	ת	ת
י	א	ז	ר	ל	ד	ל	ב	נ	ה	ק	ר	ר
ה	י	ו	ק	ב	כ	ע	י	ר	מ	ו	ש	ש
ז	ת	א	ש	ו	ר	ז	ד	פ	ד	פ	ה	ה
ע	ר	ב	ה	נ	ש	ת	ו	ל	ס	ב	י	י
ד	י	א	ש	ו	ר	ז	ד	א	ל	ו	נ	נ
י	ת	ו	ד	י	מ	ז	ט	י	ר	י	ס	ס
מ	ת	ד	ה	ר	ה	פ	ק	ה	ת	ד	ש	ש
ש	ר	מ	ק	א	י	נ	ו	ל	א	ת	ר	ר
ק	ת	ו	ר	ת	ח	ו	ש	א	ר	י	ו	ו

אורן, אזדרכת, אלה, אלון, ארז, אקליפטוס, אשוח, אשל, שטה, ברוש, דולב, לבונה, לבנה, ערבה

שירת העשבים

מילים ולחן: נעמי שמר

דע לך
שכל רועה ורועה
יש לו ניגון מיוחד
משלו
דע לך
שכל עשב ועשב
יש לו שירה מיוחדת
משלו
ומשירת העשבים
נעשה ניגון
של רועה

כמה יפה
כמה יפה ונאה
כששומעים השירה
שלהם
טוב מאוד
להתפלל ביניהם
ובשמחה לעבוד
את השם
ומשירת העשבים
מתמלא הלב
ומשתוקק

וכשהלב
מן השירה מתמלא
ומשתוקק
אל ארץ ישראל
אור גדול
אזי נמשך והולך
מקדושתה של הארץ
עליו
ומשירת העשבים
נעשה ניגון
של הלב.